

CO₂ Footprint 2015

Goudappel Groep



Zienergie BV
Dokter Stolteweg 2
8025 AV Zwolle
Postbus 10055
8000 GB Zwolle
Tel: 038-8531395
E-mail: j.vandiepen@zienergie.nl



Versie	Datum	Opgesteld door	Geaccordeerd door
1.1	29-2-2016	J. van Diepen Zienergie BV	W. Dommerholt Goudappel Groep

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Over dit rapport	4
1.1.1	Wijzigingen referentie jaar	4
1.2	Leeswijzer.....	6
1.3	Over Goudappel Groep BV	7
2	CO ₂ footprint	8
2.1	Afbakening CO ₂ footprint	8
2.1.1	Scopes van de CO ₂ footprint.....	8
2.1.2	Organisatorische grenzen	9
2.1.3	Referentie.....	9
2.1.4	Verificatieverklaring.....	10
2.2	Energie review	11
2.2.1	CO ₂ uitstoot per thema.....	12
2.2.2	CO ₂ uitstoot naar scope.....	14
2.3	Analyse van de CO ₂ footprint.....	15
2.3.1	Scope 1: directe CO ₂ -emissie	15
2.3.2	Scope 2: indirecte CO ₂ -emissie	16
2.3.3	Scope 3: emissie door derden	16
2.3.4	Kwantificeringsmethodes	16
2.3.5	Vergelijking energieverbruik en benchmark	18
2.3.6	Invloed van meetonauwkeurigheden	19
2.3.7	CO ₂ compensatie	20
2.4	Behalen reductiedoelstellingen.....	21
2.4.1	Verwarming van gebouwen.....	21
2.4.2	Elektriciteit	21
2.4.3	Zakelijk verkeer	22
2.4.4	Woonwerk verkeer	22
2.4.5	CO ₂ reductiedoelstelling	22
3	Projecten met gunningsvoordeel	23

1 Inleiding

1.1 Over dit rapport

Deze rapportage bevat de CO₂ emissie inventaris (footprint) van Goudappel Groep BV over het kalenderjaar 2015. De CO₂ footprint geeft een beeld van de periodieke uitstoot van broeikasgassen veroorzaakt door activiteiten van Goudappel Groep BV.

De aanleiding voor het opstellen van dit rapport is de eis vanuit de CO₂ Prestatieladder om jaarlijks een emissie inventaris op te stellen en deze te vergelijken met het referentiejaar 2011. Op basis van deze rapportage kunnen de reductiedoelstellingen en –aanpak waar noodzakelijk worden bijgesteld.

1.1.1 Wijzigingen referentie jaar

Ten opzichte van CO₂ footprint rapportage van 2011 (d.d. 28 februari 2013) zijn om verschillende redenen een aantal verbruiksgegevens van 2011 herzien. Dit heeft gezorgd voor een gewijzigde CO₂ footprint van 2011. Het gaat hier om de volgende wijzigingen.

Onderdeel	Oude waarde	Gecorrigeerde waarde	Toelichting
Woonwerk verkeer	1.598.152 km	1.584.670 km	Rekenfout hersteld
Gasverbruik huurpand Deventer	7.689 m ³	9.024 m ³	Bijgesteld op basis van afrekening servicekosten 2011 i.p.v. naar rato vloeroppervlak
Elektraverbruik huurpand Deventer	161.307 kWh	45.381 kWh	
Gasverbruik Amsterdam	1.780 m ³	5.227 m ³	Bijgesteld op basis van afrekening servicekosten i.p.v. inschatting van verhuurder

Daarnaast zijn er met het uitkomen van CO₂ Prestatieladder handboek 3.0, een aantal emissiefactoren veranderd waardoor ook de CO₂ emissies van het referentiejaar herberekend moeten worden. Het gaat hierbij om de volgende wijzigingen.

Onderdeel	Oude waarde	Nieuwe waarde	Toelichting
Vliegverkeer <700 km	270 gram CO ₂ /km	297 gram/CO ₂	Methodiek veranderd
Vliegverkeer >2500 km	135 gram CO ₂ /km	147 gram CO ₂ /km	Methodiek veranderd
Privé auto (brandstof niet bekend)	210 gram CO ₂ /km	220 gram CO ₂ /km	Methodiek veranderd
Stoptrein + intercity	65 gram CO ₂ /km	39 gram CO ₂ /km	Methodiek veranderd
Grijze elektriciteit	455 gram CO ₂ /kWh	526 gram CO ₂ /kWh	Methodiek veranderd

Ten slotte staat in het handboek 3.0 expliciet dat zakelijk openbaar vervoer in scope 2 thuishoort in de CO₂ Prestatieladder systematiek. In handboek 2.0 stond deze emissiestroom niet specifiek benoemd en is deze in voorgaande jaren in scope 3 geplaatst.

1.2 Leeswijzer

Deze rapportage is opgesteld conform de eisen van ISO 14064-1; zie Tabel 1

Normonderdeel	Invulling/referentie naar rapportage
a) Beschrijving van de rapporterende organisatie	Paragraaf 1.3
b) Verantwoordelijke persoon	Paragraaf 1.3
c) Verslagperiode	Paragraaf 1.1
d) Documentatie van de organisatiegrenzen	Paragraaf 2.1.2
e) Directe emissies, in tonnen CO ₂ e	Tabel 2 en tabel 3
f) Beschrijving CO ₂ emissies van verbranding van biomassa (4.2.2);	n.v.t.
g) Reducties of verwijdering GHG removals, in tonnen CO ₂ e (4.2.2), indien van toepassing;	n.v.t.
h) Uitsluitingen GHG bronnen	Paragraaf 2.1.1
i) Indirecte emissie	Tabel 2 en tabel 3
j) Basisjaar en referentiejaar	Paragraaf 1.1
k) Wijzigingen in basisjaar of overige historische data	Paragraaf 1.1
l) Kwantificeringsmethoden en toelichting op de keuze	Paragraaf 2.3.4
m) toelichting van veranderingen van kwantificeringsmethoden welke voorafgaand gebruikt zijn (4.3.3);	n.v.t.
n) referentie/documentatie emissiefactoren en verwijderingsfactoren (4.3.5);	Paragraaf 3.1
o) beschrijving van invloed van onzekerheden met betrekking tot de nauwkeurigheid van de emissie- en verwijderingsdata (5.4);	Paragraaf 2.3.6
p) Verklaring van overeenstemming met ISO 14064-1;	Paragraaf 1.2
q) statement met betrekking tot de verificatie van de emissie-inventaris, inclusief vermelding van de mate van zekerheid.	Paragraaf 2.1.4

Tabel 1: Eisen ISO 14064-1

1.3 Over Goudappel Groep BV

Goudappel is een adviesbureau gericht op mobiliteitsvraagstukken. **Mobiliteit, omdat wij ons verplaatsen**, is de drijfveer van ons bedrijf. Wij dragen bij aan bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, duurzaamheid en economische vitaliteit in Nederland en daarbuiten.

Wij verbinden expertises, belangen en partijen. Dat doen wij vanuit kennisleiderschap en niet alleen. Samen met zusterbedrijven uit de Goudappel Groep, onze klanten, partners en maatschappelijke organisaties werken wij aan integrale oplossingen, voor de reis van vandaag en de wereld van morgen.

Goudappel Groep bestaat uit de werkmaatschappijen Goudappel Coffeng BV en DAT.Mobility BV. Daarnaast heeft Goudappel Groep een belang in MAPtm BV en een minderheidsbelang in MINT in België.

In Nederland voert Goudappel haar activiteiten uit vanuit vestigingen in Deventer (hoofdkantoor) Den Haag, Eindhoven, Leeuwarden en Amsterdam. In augustus 2013 is daar de vestiging van MAPtm in Utrecht bij gekomen.

Goudappel had in 2015 gemiddeld 183 fte in dienst.

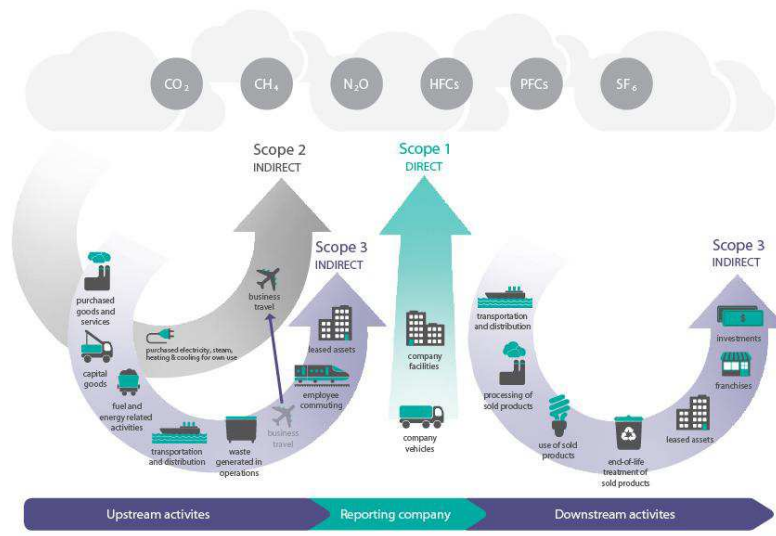
2 CO₂ footprint

2.1 Afbakening CO₂ footprint

2.1.1 Scopes van de CO₂ footprint

De CO₂ footprint analyse brengt de verschillende bronnen van de uitstoot van broeikasgassen in kaart. Daarbij worden de verschillende vormen van uitstoot omgerekend naar CO₂ equivalenten. De methode van de CO₂ Prestatieladder maakt onderscheid tussen directe en indirecte emissies en emissies door derden. Dit onderscheid vertaalt zich in drie scopes:

- **Scope 1: Directe emissies** Bijvoorbeeld: aardgasverbruik of brandstofverbruik van lease- en bedrijfsauto's.
- **Scope 2: Indirecte emissies** Bijvoorbeeld: elektriciteitsverbruik en zakelijk gebruik privé auto door werknemers.
- **Scope 3: Emissie door derden** Bijvoorbeeld: woon werkverkeer, openbaar vervoer en emissie door uitbesteed werk.

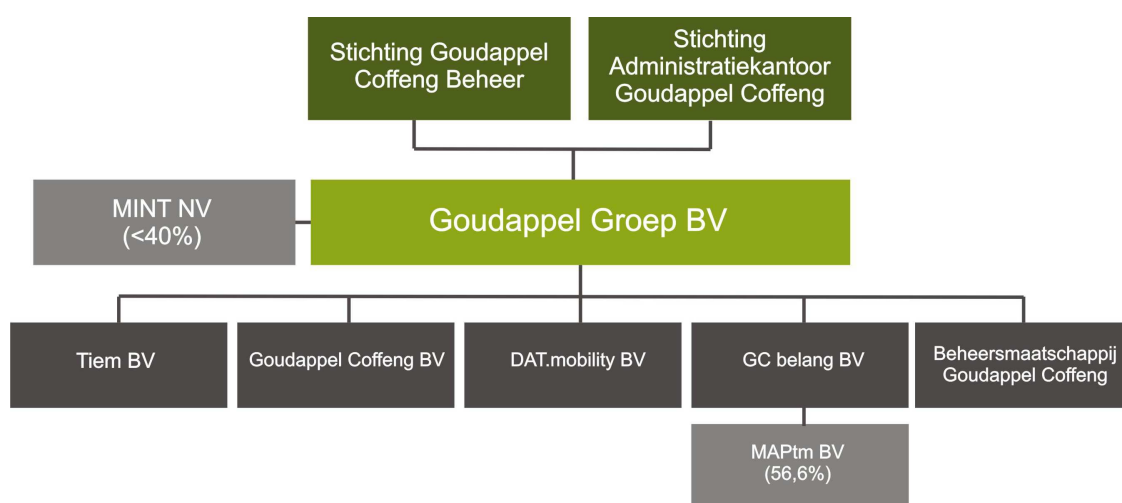


Figuur 1: Scopediagram CO₂ prestatieladder

Voor deze CO₂ footprint zijn de emissies uit Scope 1, 2 en 3 in kaart gebracht. Hierbij zijn geen bronnen van CO₂ uitstoot weggelaten.

2.1.2 Organisatorische grenzen

De CO₂ footprint heeft betrekking op Goudappel Groep BV, met de werkmaatschappijen Goudappel Coffeng BV, DAT.Mobility BV en MAPtm BV.



Figuur 2: Structuur Goudappel Groep BV

De activiteiten van Tiem BV zijn sinds 2013 geïntegreerd in Goudappel Coffeng BV. Vanaf 2013 vinden er geen bedrijfsactiviteiten meer plaats vanuit Tiem BV. De deelname van Goudappel in Mint NV betreft een minderheidsbelang. Een A-C analyse heeft aangewezen dat Mint NV niet tot de A- aanbidders behoort. Mint NV is daarom niet in de inventarisatie betrokken.

De verantwoordelijkheid voor het opstellen van deze rapportage ligt bij de directie van Goudappel Groep BV. De verantwoordelijke persoon is dhr. J. Benschop, directeur van Goudappel Groep BV.

2.1.3 Referentie

Deze CO₂ footprint is opgesteld over het kalenderjaar 2015. Goudappel Groep BV heeft eerder in 2011 een (geverifieerde) footprint opgesteld. Dit jaar geldt dan ook als basisjaar (referentiejaar).

Voor de berekening van de CO₂ footprint is gebruik gemaakt van de CO₂ emissiefactoren van www.co2emissiefactoren.nl.

2.1.4 Verificatieverklaring

De laatste verificatie van de CO₂ footprint van Goudappel Groep is van de footprint over 2011 (uitgevoerd in 2013). De CO₂ footprint rapportage van 2015 is niet geverifieerd.

2.2 Energie review

Binnen de organisatorische grens zijn de volgende energiestromen geïdentificeerd:

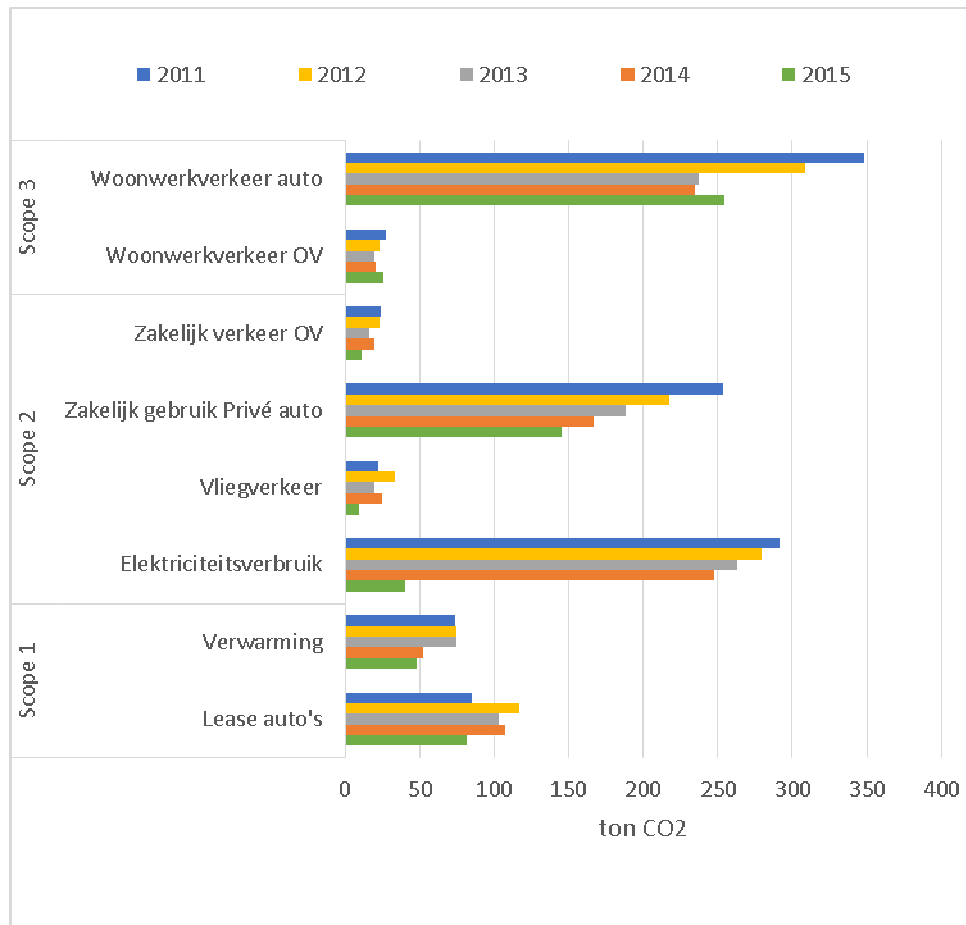
- Elektraverbruik en verwarming van de gebouwen in Deventer, Den Haag, Eindhoven, Leeuwarden, Utrecht en Amsterdam.
- Brandstofverbruik (lease)auto's.
- Zakelijk verkeer met huur auto's
- Zakelijk verkeer met privé auto's
- Zakelijk verkeer met OV
- Zakelijk vliegverkeer
- Woon-werkverkeer

	Hoeveelheid	Eenheid	CO2 factor	CO2 (ton)	%
Elektriciteitsverbruik					
Eindhoven	33.270	kWh	0,000526	17,5	3%
Utrecht	17.514	kWh	0,000526	9,2	1%
Amsterdam	9.555	kWh	0,000526	5,0	1%
Leeuwarden	9.412	kWh	0,000526	5,0	1%
Den Haag	7.571	kWh	0,000526	4,0	1%
Deventer - Groene stroom	387.104	kWh	0	0,0	0%
Lease auto's					
Diesilverbruik MAPtm	13.034		0,00323	42,1	7%
Benzineverbruik	8.325		0,00274	22,8	4%
Huurauto's	40.151	km	0,00022	8,8	1%
Lease auto's Goudappel	35.530	km	0,00021	7,5	1%
Openbaar vervoer					
OV Woonwerk	655.214	km	0,000039	25,6	4%
OV zakelijk	279.328	km	0,000039	10,9	2%
Verwarming					
Deventer	14.760	Nm ³	0,001884	27,8	5%
Eindhoven	4.375	Nm ³	0,001884	8,2	1%
Amsterdam	3.701	Nm ³	0,001884	7,0	1%
Den Haag Casuariestraat	1.254	Nm ³	0,001884	2,4	0%
Utrecht	992	Nm ³	0,001884	1,9	0%
Leeuwarden	539	Nm ³	0,001884	1,0	0%
Vliegverkeer					
Vliegverkeer middellang 700 - 2500	21.870	km	0,0002	4,4	1%
Vliegverkeer kort (<700 km)	11.338	km	0,000297	3,4	1%
Vliegverkeer lang (>2500km)	12.600	km	0,000147	1,9	0%
Woonwerkverkeer					
Woon werk verkeer	1.157.011	km	0,00022	254,5	41%
Zakelijk gebruik Privé auto					
Zakelijk gebruik privé auto	662.156	km	0,00022	145,7	24%
Eindtotaal				616,4	100%

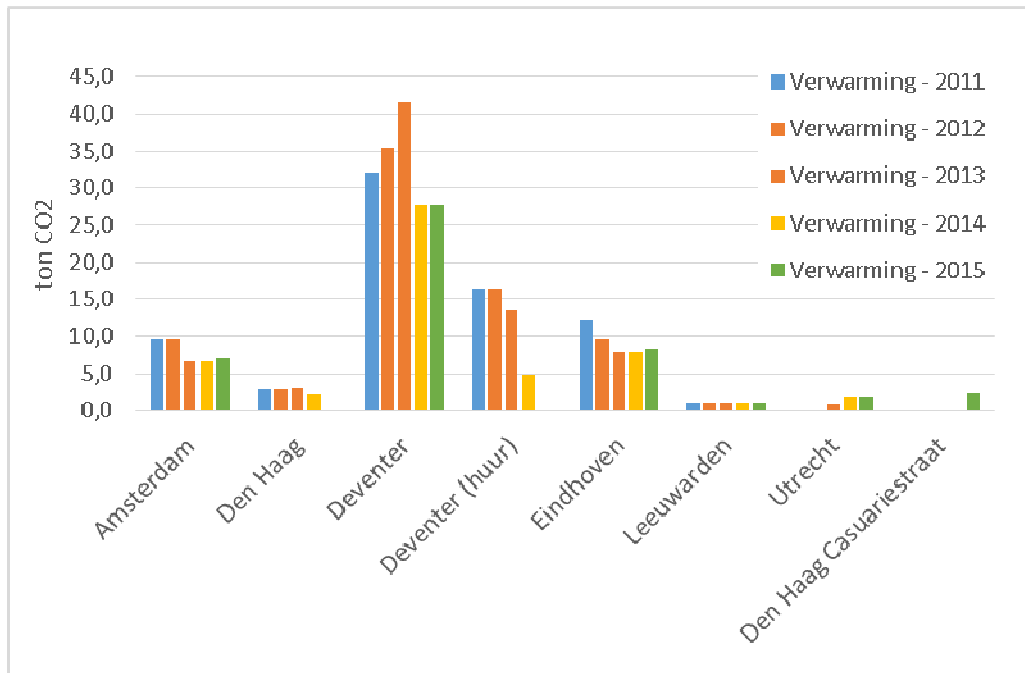
Tabel 2: Energiestromen Goudappel Groep BV 2015

2.2.1 CO₂ uitstoot per thema

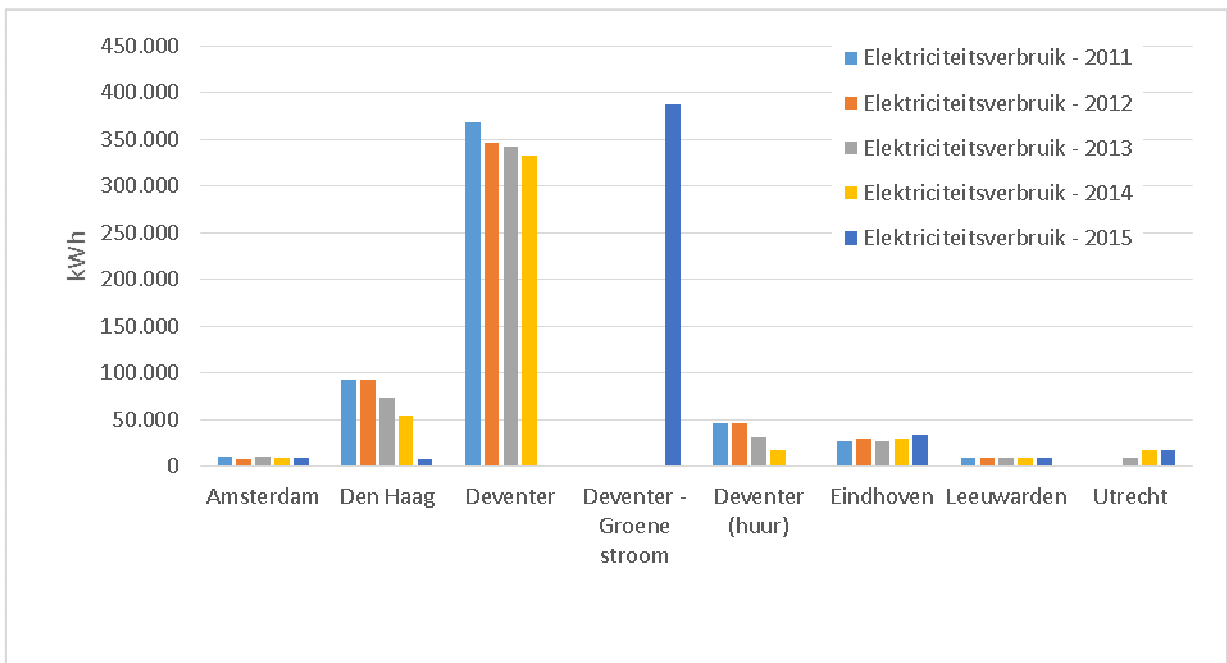
Figuur 3 geeft een overzicht van de CO₂ uitstoot per thema en figuur 4 laat zien hoe het energieverbruik (gas, stadsverwarming en elektriciteit) is verdeeld over de verschillende vestigingen.



Figuur 3: CO₂ footprint per thema



Figuur 4: CO₂ uitstoot verwarming per vestiging



Figuur 5: Elektriciteitsverbruik (kWh) per vestiging

Uit de overzichten blijkt dat op alle thema's de CO₂ uitstoot daalt. Opvallendste daler zijn de gebouw-gebonden CO₂ uitstoot en het zakelijk gebruik van privéauto's. De daling in de gebouw-gebonden CO₂ uitstoot komt onder ande-

re uit het verminderen van gehuurde kantoorruimten. Bovendien is in 2015 in Deventer overgegaan op inkoop van groene stroom. De daling in het zakelijk gebruik van de privé auto's te verklaren uit de daling in het aantal fte en tegelijk de stijging in het gebruik van lease- en huurauto's.

2.2.2 CO₂ uitstoot naar scope

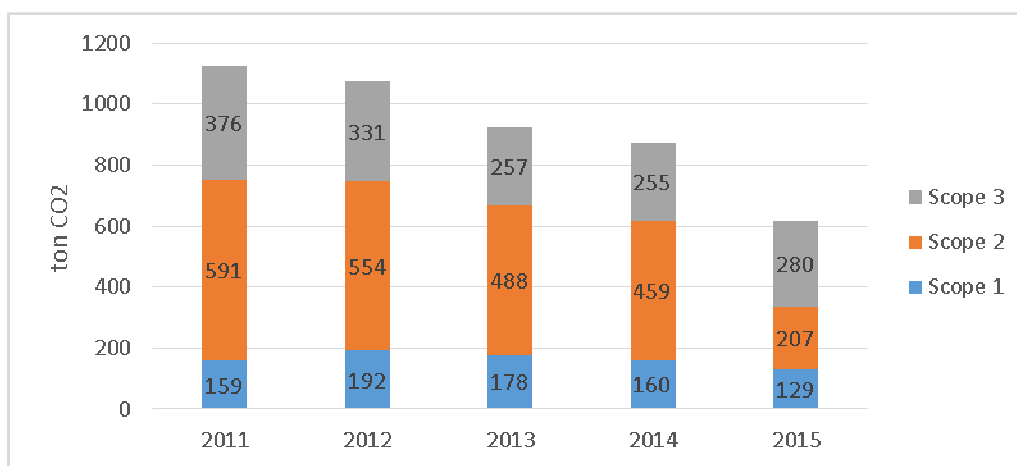
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de CO₂ uitstoot onderverdeeld naar de scopes zoals beschreven in paragraaf 2.1.1. De uitstoot is daarin vergeleken met de gecorrigeerde CO₂ footprint uit het referentiejaar 2011.

	2011		2012		2013		2014		2015	
	CO2(ton)	%	CO2(ton)	%	CO2(ton)	%	CO2(ton)	%	CO2(ton)	%
Scope 1	159	14%	192	18%	178	19%	160	18%	129	21%
Lease auto's	85	8%	117	11%	103	11%	108	12%	81	13%
Verwarming	74	7%	75	7%	75	8%	52	6%	48	8%
Scope 2	591	53%	554	51%	488	53%	459	53%	207	34%
Elektriciteitsverbruik	291	26%	279	26%	263	29%	247	28%	41	7%
Vliegverkeer	22	2%	34	3%	19	2%	25	3%	10	2%
Privé auto	254	23%	217	20%	189	20%	167	19%	146	24%
OV zakelijk	24	2%	23	2%	17	2%	19	2%	11	2%
Scope 3	376	33%	331	31%	257	28%	255	29%	280	45%
OV woonwerk	27	2%	23	2%	20	2%	20	2%	26	4%
Woonwerk auto	349	31%	308	29%	237	26%	234	27%	255	41%
Eindtotaal	1126	100%	1076	100%	923	100%	874	100%	616	100%

Tabel 3: CO₂ uitstoot naar scope per jaar

2.3 Analyse van de CO₂ footprint

Uit de CO₂ footprint blijkt dat daling van de totale CO₂ uitstoot ten opzichte van het referentiejaar verder doorzet. De CO₂ uitstoot in 2015 ligt 510 ton lager dan in referentiejaar 2011. Dit is een daling van 45%. De daling zit vooral in scope 2 en scope 3 (indirecte emissies).



Figuur 6: CO₂ uitstoot per scope per jaar

2.3.1 Scope 1: directe CO₂-emissie

De directe CO₂ emissie in 2015 bedraagt 129 ton CO₂ equivalent. Het grootste deel van de directe CO₂ emissie wordt veroorzaakt door het brandstofverbruik van de lease- en huurauto's, namelijk 81 ton. Dit is 13% van de totale uitstoot van Goudappel Groep. Deze bron van CO₂ uitstoot is iets afgenomen ten opzichte van het referentiejaar.

Gasverbruik voor verwarming van de kantoren zorgt voor 8% van de totale emissie. Deze uitstoot is fors gedaald ten opzichte van de eerdere jaren. Dit komt zowel door de zachte winters als het verminderen van de huurruimtes in Den Haag en het afstoten van het huurgedeelte in Deventer in 2015. De totale scope 1 emissie is afgenomen ten opzicht van 2011.

2.3.2 Scope 2: indirecte CO₂-emissie

De indirecte CO₂ emissie in 2015 bedraagt 207 CO₂ equivalent. Dat is in 2015 flink afgenomen door het inkopen van groene stroom op de vestiging Deventer. In 2015 is de daling mede veroorzaakt door het verminderen van kantoorruimtes in Deventer en Den Haag.

Het zakelijk gebruik van de privé auto is in 2015 de grootste scope 2 emissie, maar blijft gestaag dalen. Dit hangt zowel samen met een afname van het aantal fte's als een toename van het gebruik van huurauto's.

In 2015 is de CO₂ uitstoot van scope 1 en 2 samen met 414 ton afgenomen ten opzichte van 2011. Dit is een reductie van 55%.

2.3.3 Scope 3: emissie door derden

Het woonwerk verkeer zorgt voor de grootste uitstoot binnen Goudappel Groep. In vergelijking met 2011 is de totale uitstoot van deze categorie afgenomen. Hetzelfde geldt voor het gebruik van het openbaar vervoer. Dit hangt deels samen met een afname van het totaal aantal fte binnen Goudappel Groep BV, van 241 in 2011 naar 189 in 2015. In totaal is de scope 3 emissie met 26% afgenomen.

2.3.4 Kwantificeringsmethodes

De kwantificering van de bronnen van CO₂ emissie naar CO₂-emissiewaarden is gedaan door geregistreerde volume-eenheden van de gebruikte brandstoffen te benutten.

In die situaties waar geen volume-eenheden van brandstof beschikbaar waren, is gebruik gemaakt van de meest betrouwbare informatie die beschikbaar was. In het geval van voertuigkilometers is gebruik gemaakt van de kilometerregistratie.

Elektriciteitsgebruik is genomen aan de hand van geijkte meters en/of aan de hand van de facturen van het energiebedrijf. Voor het gebruik van de huurpanden waar de energiekosten in de servicekosten verrekend zijn, is het totale energieverbruik van het pand naar rato van de hoeveelheid gehuurd vloeroppervlak (m²) toegerekend. Bij de huurpanden waar de verhuurders totaal geen inzicht geven in het energieverbruik, is een schatting van het energieverbruik gedaan op basis van het bouwjaar van het pand en een vergelijkbaar energieverbruik per m² vloeroppervlak of op basis van de eindafrekening van de verhuurder en een gemiddelde energieprijs. In de gevallen dat geen data beschikbaar was van de huurpanden over 2015 is uitgegaan van de data van voorgaande jaren.

Voor de omrekening naar CO₂ –emissiewaarden is gebruik gemaakt van de emissiefactoren uit www.co2emissiefactoren.nl.

Emissiestroom	Bron	Kwantificeringsmethode
Gas Deventer	Meterstanden	Gas in Nm ³ geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Gas Den Haag	Meterstanden	
Gas Amsterdam	Jaaropgaaf leverancier (2013)	Totaalverbruik pand verdeeld over gebruikers naar rato m ² . Gas in Nm ³ geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Gas Eindhoven	Jaaropgaaf leverancier (2013)	
Gas Leeuwarden	Rekening verhuurder (2011)	Afrekening gas omgerekend naar Nm ³ o.b.v. gasprijs. Gas in Nm ³ geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Gas Utrecht	Gasverbruik gemiddeld 6,44 m ³ per m ² kantoor	Gas in Nm ³ geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Elektra Deventer	Meterstanden	Verbruik in kWh geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Elektra Den Haag	Meterstanden	Verbruik in kWh geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Elektra Amsterdam	Meterstanden	
Elektra Eindhoven	Meterstanden	
Elektra Leeuwarden	Rekening verhuurder (2011)	Afrekening elektra omgerekend naar kWh o.b.v. elektra prijs. kWh geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Elektra Utrecht	Elektraverbruik gemiddeld 40 kWh per m ² kantoor	kWh geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Leaseauto's met tankpasregistratie	Tankregistratie Leaseplan	Liters brandstof geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Leaseauto's zonder tankpasregistratie	Km registratie Leaseplan	Km in auto met gemiddelde uitstoot geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Huurauto's	Factuur huurbedrijf	Km in auto met gemiddelde uitstoot geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Zakelijk verkeer privé auto	Km declaraties	Km in auto met gemiddelde uitstoot geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Zakelijk verkeer OV	Km registratie NS Business card	Km in OV geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Zakelijk verkeer vliegvluchten	Registratie P&O afdeling	Km geconverteerd naar CO ₂ equivalenten op basis van afstandsklasse.
Woonwerk verkeer auto	Registratie woonwerkafstand P&O	Km in auto met gemiddelde uitstoot geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.
Woonwerk verkeer OV	Registratie woonwerkafstand P&O	Km in OV geconverteerd naar CO ₂ equivalenten.

2.3.5 Vergelijking energieverbruik en benchmark

In tabel 4 zijn de belangrijkste energiestromen weergegeven met de interne en externe variabelen die daar invloed op hebben.

Energiegebruik en verbruik	% van CO2 uitstoot	Invloed	Externe variabelen	Schatting toekomstig gebruik
Woon-werkverkeer	41%	Type voertuig, gedrag medewerkers		Geen grote wijziging*
Zakelijk verkeer	44%	Type voertuig, gedrag medewerkers		Geen grote wijziging*
Elektriciteit	7%	Verlichting, apparatuur, koeling, gedrag medewerkers, energiebron		Geen grote wijziging*
Gasverbruik verwarming	8%	Installatie gebouwen, gedrag medewerkers	weer, temperatuur	Geen grote wijziging

Tabel 4: Interne en externe variabelen energiegebruik en -verbruik

* Zoals blijkt uit de Lean & Green Star Award heeft Goudappel al veel gedaan aan CO₂ reductie in relatie tot vergelijkbare organisaties.

Aspect	Eenheid	2011	2015	Vershil tov 2011
Gebouw				
Verwarming	m3 / fte	191	140	-27%
Verwarming	m3 / m ²	7,7	6,2	-20%
Elektriciteit	kWh / fte	2.299	2.538	10%
Elektriciteit	kWh / m ²	93	113	21%
Gebouw	CO2 / fte	1,52	0,49	-68%
Gebouw	CO2 / m ²	0,061	0,022	-65%
Mobiliteit				
Zakelijk verkeer	CO2 / fte	1,71	1,49	-13%
Woonwerk verkeer	CO2 / fte	1,45	1,39	-4%
Woonwerk	km / fte	6.575	6.322	-4%
Totaal				
Totale CO2 uitstoot	ton CO2	1.126		-100%
Totale CO2 uitstoot per fte	CO2 / fte	4,67	3,37	-28%

Tabel 5: Ontwikkeling energieverbruik

Zowel de totale CO₂ uitstoot als de CO₂ per fte is flink gedaald ten opzicht van het referentie jaar 2011. Ook op de verschillende onderdelen (gebouw, zake-

lijk verkeer en woonwerk verkeer) is de CO₂ uitstoot per fte gedaald ten opzicht van het referentiejaar.

Verwarming

Uit de vergelijking blijkt dat het gasverbruik per medewerker in 2014 gedaald is ten opzichte van de voorgaande jaren. Dit komt door het verminderen van het aantal m² kantoorruimte en het efficiënter gebruiken van de m² vanaf de 2^e helft van 2014.

Elektriciteit

De hoeveelheid kWh per fte is wel toegenomen ten opzichte van 2011. Maar resulteert door het gebruik van groene stroom in Deventer (sinds 2015) niet tot een stijging van de CO₂ emissies. Het elektraverbruik is in 2015, zowel totaal als per fte, wel gedaald ten opzicht van 2014. Onder andere door het afstoten van kantoorruimte in Deventer en Den Haag.

Zakelijk Verkeer

De CO₂ uitstoot als gevolg van zakelijk vervoer per fte is afgenomen sinds 2011. Dit is het resultaat van een actief beleid op het gebied van duurzame mobiliteit zoals stimulering van het fiets en ov-gebruik (NS-Business Card). Deze inspanningen zijn in 2014 beloond met de Lean & Green Star.

Woon-werkverkeer

De CO₂ uitstoot door woonwerk verkeer is met 2% per fte afgenomen.

2.3.6 Invloed van meetonnauwkeurigheden

Uit deze CO₂ footprint blijkt dat het overgrote deel van de CO₂ emissie anno 2015 komt uit het brandstofverbruik voor voertuigen. Tot en met 2014 werd een belangrijk deel van de CO₂ emissie mede veroorzaakt door het elektriciteitsverbruik, maar dat is in 2015 veranderd door het gebruik van groene stroom op de hoofdvestiging in Deventer

Het is van belang om de belangrijkste emissiestromen nauwkeurig vast te leggen.

Brandstofverbruik vervoer (Scope 2&3)

De meeste CO₂ uitstoot door zakelijk verkeer is gebaseerd op gedeclareerde kilometers van privé auto's van werknemers. Hierbij is uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik per km. Ondanks dat de verschillen per voertuig aanzienlijk kunnen zijn, is deze aanname acceptabel voor de CO₂ Prestatieladder.

De CO₂ uitstoot door het woonwerk verkeer is gebaseerd op de woonwerk afstand en het type vervoermiddel dat gebruikt wordt voor woonwerk verkeer (zoals bekend bij de HR afdeling). Voor bepaalde categorieën zijn aannames gemaakt voor de verdeling tussen vervoermiddelen:

NS Business Card: 50% km met OV – 50% km met auto

Fietsplan/OV: 90% km met OV – 10% km met auto

Ook voor het woonwerk verkeer wordt uitgegaan van een gemiddeld brandstofverbruik per autokilometer. Dit kan in werkelijkheid verschillen per voertuig.

De CO₂ uitstoot door zakelijk verkeer met het OV is gebaseerd op de rapportage van de aanbieder van de mobiliteitskaart. Hierin zitten echter ook woonwerk OV kilometers. Deze zijn van het totaal aantal OV kilometers afgetrokken. Een aantal werknemers maakt ook zakelijke OV kilometers met een OV jaarkaart. Deze kilometers worden niet geregistreerd. Voor dit aantal kilometers is een inschatting gemaakt op basis van de verhouding mobiliteitskaarten – OV jaarkaarten en het aantal kilometers geregistreerd met de mobiliteitskaarten.

Energieverbruik (Scope 1 en 2)

Het elektriciteitsverbruik en gasverbruik van het eigen pand in Deventer is op basis van de meterstanden per kwartaal.

Voor de huurpanden in Den Haag, Amsterdam en Eindhoven wordt sinds 2014 per kwartaal de meterstanden genoteerd van het elektraverbruik. Dit was onderdeel van het kwaliteitsplan emissie inventaris.

Voor de overige huurpanden vindt een jaarlijkse afrekening van servicekosten plaats. De verbruikscijfers voor de huurpanden zijn gebaseerd op de opgaven van de verhuurders.

Voor de huurpanden Den Haag, Amsterdam, Eindhoven, Leeuwarden en Utrecht waren geen gegevens over gasverbruik 2015 bekend en zijn de zelfde waarden als voorgaande jaren gebruikt. Indien geen gegevens bekend waren is uitgegaan van gemiddeld verbruik voor een kantoorruimte. De inschatting is dat hier kan een foutmarge in kan zitten van +/- 30%. Aangezien dit om 3% van de totale CO₂ footprint gaat, betekent dit een foutmarge van +/- 0,9%. Dit is acceptabel.

Voor de huurpanden Leeuwarden en Utrecht waren ook geen gegevens over elektraverbruik 2015 bekend en zijn de zelfde waarden als voorgaande jaren gebruikt. Indien geen gegevens bekend waren is uitgegaan van gemiddeld verbruik voor een kantoorruimte. Hier kan een foutmarge in zitten van +/- 30%. Aangezien dit om 2% van de totale CO₂ footprint gaat, betekent dit een foutmarge van +/- 0,6%. Dit is acceptabel.

2.3.7 CO₂ compensatie

Goudappel 'compenseert' de CO₂ uitstoot sinds 2008 met een bijdrage aan de (eigen) stichting Iganga (www.iganga.nl) waarbij een fictieve prijs van 15 euro per ton CO₂ uitstoot geldt. Vanuit deze stichting worden projecten gefinancierd in ontwikkelingslanden die bijdragen aan lokale duurzame mobiliteit.

2.4 Behalen reductiedoelstellingen

In het kader van certificering voor de CO₂ Prestatieladder zijn door de Goudappel Groep BV reductiedoelstellingen opgesteld voor de periode 2011-2015. Als laatste onderdeel van deze rapportage is de footprint van 2015 vergeleken met de doelstellingen.

2.4.1 Verwarming van gebouwen

Taakstelling: 40% CO₂ reductie per fte in 2015 t.o.v. 2011

Resultaat: 26% reductie van de CO₂ uitstoot per fte in 2015 t.o.v. 2011 en een absolute afname van 35%.

Zowel een paar zachte winters als het verminderen van het aantal m² kantoorruimte hebben hieraan bijgedragen.

Hoewel de doelstelling niet gehaald is, zijn er wel grote stappen gezet. In het nieuwe actieplan kan gewerkt worden aan een verdere daling van de CO₂ uitstoot per fte.

2.4.2 Elektriciteit

Taakstelling: 40% CO₂ reductie per fte in 2015 t.o.v. 2011

Resultaat: 67% reductie van de CO₂ uitstoot per fte in 2015 t.o.v. 2011.

Zowel het totale elektriciteitsverbruik als de CO₂ emissie is afgenomen. Door efficiënter kantoorgebruik heeft Goudappel Groep haar elektraverbruik weten te verlagen. Sinds 1 januari 2015 is het nieuwe energiecontract ingegaan voor groene stroom voor de hoofdvestiging in Deventer en de vestiging Den Haag verhuisd naar een kleiner, energiezuiniger pand. Deze maatregelen hebben voor een forse afname van de CO₂ uitstoot gezorgd

In de garage van het pand in Deventer is in het najaar van 2014 LED verlichting aangebracht. In 2015 is het plaatsen van zonnepanelen onderzocht, maar dit bleek geen rendabele investering te zijn.

2.4.3 Zakelijk verkeer

Voor het zakelijk verkeer heeft Goudappel Groep BV geen taakstelling geformuleerd. Wel wordt voor de huurauto's uitsluitend gebruik gemaakt van auto's met energielabel A/B en zijn in Utrecht en Deventer laadpalen voor elektrische auto's geplaatst.

2.4.4 Woonwerk verkeer

Taakstelling: 5% CO₂ reductie per fte in 2015 t.o.v. 2011

Resultaat: 4% reductie van de CO₂ uitstoot fte in 2015 t.o.v. 2011.

Het absolute CO₂ emissie van woonwerk verkeer is wel gedaald van 376 ton in 2011 naar 281 ton in 2015.

In het nieuwe actieplan zal hier meer aandacht aan moeten worden gegeven. De Slim werken Slim Reizen scan kan opnieuw worden uitgevoerd en hier kunnen maatregelen op worden genomen.

2.4.5 CO₂ reductiedoelstelling

Goudappel Groep had als doelstelling gezet om de CO₂ uitstoot per fte in 2015 met 15% te reduceren t.o.v. het referentiejaar 2011.

In 2015 is de absolute CO₂ uitstoot gedaald met 45%. De CO₂ uitstoot per fte is met 28% afgenomen. Hiermee is de doelstelling ruimschoots gehaald.

In onderstaande tabel is de voortgang van de CO₂ reductiedoelstellingen weergegeven.

	2011	2012	2013	2014	2015
CO ₂ uitstoot (ton/jaar)	1.126	1.076	923	874	616
Reductie CO ₂	-	-4,4%	-18,0%	-22,4%	-45,2%
fte	241	216	192	174	183
CO ₂ per fte (ton/fte)	4,67	4,98	4,81	5,02	3,37
Reductie CO ₂ per fte	-	6,7%	2,9%	7,5%	-27,9%
Doelstelling	-	0,0%	-2,0%	-12,0%	-15,0%

Tabel 6: Voortgang CO₂ doelstellingen Goudappel Groep BV

3 Projecten met gunningsvoordeel

In 2015 zijn drie projecten met gunningsvoordeel geïdentificeerd, te weten:

- RD1056: Planuitwerking (O)TB/MER A27 Houten - Hooipolder. Een project van het consortium Movares | Antea | Tauw, waarbij Goudappel Coffeng uiteindelijk als onderaannemer is ingezet omdat ons (beperkte) aandeel in het project niet in verhouding staat tot de hoofdelijke aansprakelijkheid behorende bij de participatie als combinant. Ook in dit project betreft het reguliere werkzaamheden van Goudappel Coffeng. Op dit nog lopende project is in 2015 ruim anderhalve ton omgezet. Gerelateerd aan de (voorlopige) omzet 2015 van ca 21 miljoen en een uitstoot van 616 ton CO₂ voor de gehele Goudappel Groep een CO₂ emissie van ongeveer 4,5 ton worden toegekend.
- RD1068: NRM/LMS Basisprognoses 2017 met basisjaar 2014. Ook dit zijn reguliere werkzaamheden waar geen specifieke CO₂ besparingsopties van toepassing zijn anders dan dat in het consortium zo veel mogelijk kilometers worden bespaard door te overleggen via beeldverbindingen, conference calls of op andere wijze digitaal. Op dit nog lopende project is in 2015 ruim 3,5 ton omgezet. Gerelateerd aan de (voorlopige) omzet 2015 van ca 21 miljoen en een uitstoot van 616 ton CO₂ voor de gehele Goudappel Groep een CO₂ emissie van ruim 10 ton worden toegekend.
- RD1054 'Kentekenenquête 2014 West-Nederland Zuid'
Voor Goudappel bestaat dit project uit standaard bureauwerk, waarvoor geen project specifieke CO₂ maatregelen zijn getroffen of zijn te treffen. Gerelateerd aan de omzet van ruim 20 miljoen Euro en een uitstoot van 616 ton CO₂ voor de gehele Goudappel Groep, kan aan dit project van met een omzet van 33.000 Euro in 2015 een CO₂ emissie van ongeveer 1,0 ton worden gehecht.
Daarnaast is aan dit project een bescheiden CO₂ voordeel te hechten omdat de respons op verzoek van Rijkswaterstaat digitaal (webbased) wordt verzameld, waardoor ca 60.000 enquête formulieren (A4), 60.000 retourenveloppen (C5) en 20.000 retourzendingen worden bespaard. Voor de resterende papieren correspondentie wordt gebruik gemaakt van de CO₂ neutrale postbezorging van PostNL. Daarnaast werkt onderaannemer Connections Systems zo energiezuinig mogelijk door zoveel mogelijk gebruik te maken van camera's op zonnecellen en remote data-collection.
Status project: Het project is in mei 2015 afgesloten